

IZHAJA VSAK DAN

Ima ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Pesništvo štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smatralice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ostra. Naročnina na sedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kres 2-50, za pol leta Kres 2-50.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne vračevana pisma se ne sprejemajo in reklamirani se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamirane je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galassi 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik: koncesionari lista „Edinost“: — Nacionalna Tiskarna „Edinost“, vplena družba s omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galassi štev. 20.

Polno-branilni račun štev. 841-652. **TELEFON R. 11-57.**

BRZOJAVNE VESTI.

Mednarodni politični položaj.

DUNAJ 17. (Izv.) Kakor vse kaže, postane tekoči teden za mednarodni politični položaj odločilnega pomena. Zdi se pa, da se situacija ne razvija pesimistično ampak optimistično. Veselilo se prišlo do prepričanja, da ne kaže izzvati radi Skadra ali Prizrena evroskega konflikta. In tako je danes razven Anglije, o kateri smo že včeraj poročali, da posreduje med Avstrijo in Rusijo, posega vmes tudi Nemčija.

Posredovanja so vspela že tako daleč, da vsi z velikim optimizmom pričakujejo četrtkovne seje veleposlaniške konference. Sedanja nasprotja med Avstrijo in Rusijo so obstojala v sledečih točkah: Rusija je zahtevala, da se določi severna meja tako, da pripadejo mesta Peč, Djakovica, Prizren in Dibra Srbiji. Glede določitve južne meje je Rusija pripuščala, da pripade Skader bojič Albaniji, a le pod tem pogojem, če Črnogorci trdnjave ne osvoje. Na drugi strani je Avstrija odločno vstrajala na tem, da pripade Skader Albaniji, glede severne Albanije pa je izjavila, da Albanija ne sme biti „oropana“ vseh največjih severnih mest. A zdi se, da se sedaj obe državi bližata kompromisnemu stališču. Po tem kompromisu pripade Skader Albaniji, Črnogorci pa dobi Peč. Avstrija je baje pripravljena koncedirati kot severno mejo tok Bistrice do izliva reke v Drin in črto, ki gre preko Šare planine. Tozadevna pogajanja med Avstrijo in Rusijo se nadaljujejo in se splošno sodi, da se končajo ugodno. S tem bi bile največje težkoče odpravljene in tudi nevarnost, ki grozi radi bolgarsko-rumunskega konflikta postaja v tej luči manjša.

Izjalovljena akcija Enver bejeva.

LONDON 17. (Izv.) Vojni dopisnik „Daily“ Telegrapha, Bartlett, ki se je mudil na Galipolskem polotoku, poroča svojemu listu o Enver bejevi akciji v zadnjih 14 dneh in pravi, da je bila vsa ta Enver bejeva akcija zavita naravnost v pravcato majnost.

Govorilo se je, da je bilo v Rodostu in v bližini izkrcanih večje število vojaštva, pozneje pa so zopet dementirali to vest. Govorilo se je tudi, da je Enver bej razpolagal z 12.000 mož, po drugih pa s 25.000. Resnica je, da v Carigradu ni bilo več na razpolago niti enega parobroda niti rimor-kerja več.

Načrt Enver bejev je bil, da bi izvedel velik bočal napad na bolgarsko vojsko, hoteč jo tako prisiliti, da bi se umeknila iz pred turške fronte in tako odprla pot turški vojski proti Drinopolju. V Galipolju je videl Bartlett 25 transportnih ladij skupaj s tremi turškimi vojaškimi ladjami zasidranih v zalivu. Bojne ladje so bile: „Turgut Reis“, „Barbarossa“ in „Mehidie“.

Enver bej je, zapustivši Carigrad, križaril s svojimi ladjami ob dardanelški obali, da bi našel pripravno mesto za izkrcanje, kar se mu pa ni posrečilo, vsled česar je poiskal svojo srečo v Šarklju, kjer je obala nizka in pripravna za izkrcanje vojaštva. Izkrcavanje se je tudi nemudoma pričelo. Njegov načrt je bil, da bi prišel od strani pred Bulair m vkopane Bolgarje, dočim bi jih bil napadel Fakri paša od spre- daja. Tako bi se bili Bolgari znašli med dvema ognjema. Toda ta načrt se mu je izjalovil popolnoma, kajti Enver bej je komaj izkrcal 4000 mož, pa so že Bolgari napadli izkrcane čete in jih prisilili, da so se umeknile zopet na ladje. To se je zgodilo v soboto, dne 8. t. m. Odtedaj križari Enver bej s svojimi ladjami in četami po galipol-

skih vodah, ne da bi mogel na suho. Le tupatam se mu je posrečilo izkrcati par majhnih oddelkov, ki so odšli na pomoč Turkom pri Bulairju.

V Galipolju so vse hiše polne ranjen- cev, kar je dokaz, da se vrše pri Bulairju vroče bitke. — Tuški častniki so za- trjevali Bartlettu, da mora v najkrajšem času priti na Galipolskem polotoku do velike bitke.

20.000 mož padlo v petih dneh.

CARIGRAD 17. (Izv.) Pet dni nepre- nehoma se je bil boj med bolgarskimi četami na Galipolskem polotoku in sicer severno od glavnega mesta na polotoku, Galipolija. Turki so s posebno besnostjo napadli one bolgarske čete, ki so se pri vasi Velika izkrcali iz grških bojnih ladij. Bitka je tu trajala celo soboto.

Od torka do sobote so imeli i Turki i Bolgari v teh bitkah izgube, ki znašajo baje okrog 20.000 mož. Največ škode so napra- vill šrapneli, veliko moštva pa je tudi padlo v vedno se ponajavljajočih bajonetnih napadih. Turki so svoje ranjence prepeljali v Malo Azijo.

Velike bitke pri Bulairju — ni bilo.

SOFIJA 17. (Izv.) Bolgarska brzojavna agencija poroča, da se bolgarske čete vzdr- žujejo v svojih pozicijah pri Čataldži in Bulairju. Vest iz Carigrada, po kateri naj bi se bila predvčerajšnjim razvila pri Bulairju velika bitka, je netočna. Edino je neki od- delek bolgarskih sanitetnih vojakov, ki je pobiral turške mrtvece pred bolgarskimi pozicijami, ki so ležali tamkaj še od dne 8. t. m., je obstrlejevala turška trdnjavska artil-lerija. Napadeni oddelek se je umaknil, nakar je sovražnik prenehal s streljanjem.

Enver bej umorjen?

CARIGRAD 17. (Izv.) Semkaj je došlo poročilo, da je Enver bej umorjen. Vest se še ne potrjuje.

Obleganje Skadra.

CETINJE 17. (Kor.) Uradno se poroča: Artilerija generala Martinovića je danes z vso silo obstreljevala skaderske utrdbe in pri tem strogo pazila na to, da kroglice niso padale v mesto, kjer so na večini hiš raz- obešene bele zastave. Turki vporabljajo dum dum kroglice, posebno taraboška po- sadka, kar so konstatirali inozemski zdrav- niki na ranjenicah.

Srbski prestolonaslednik Aleksander — general.

DUNAJ 17. (Izv.) Tukajšnjemu listu „Deutsches Volksblatt“ poročajo iz Belgrada, da je bil srbski prestolonaslednik Aleksander imenovan za generala.

General Putnik v Belgradu.

BELGRAD 17. (Kor.) Šef generalnega štaba, vojvoda Putnik, je dospel danes semkaj iz Skoplja. Kakor se govori, je nje- gov prihod v zvezi z vprašanjem glede medsebojnega podpiranja zaveznikov.

BELGRAD 17. (Kor.) Kralj Peter je sprejel vojvodo Putnika danes v daljš avdijenci.

Turške grozovitosti.

CARIGRAD 17. (Izv.) Iz ekumenskega patrijarhata poročajo, da je dne 8. t. m. pri- divjal v vas Ikonomio ob Marmarskem morju, kjer prebivajo večinoma sami Grki, oddelek iregularne turške vojske, ki je pred vsemi umoril grškega duhovnika, nato pa skoraj vse moške kar jih je bilo v vasi. Rečilo se je edino le par oseb. Ženske in otroci so pobegnili v sosednjo vas Ksasero. Pozneje so prispele tjakaj redne turške čete, ki so rešile pobegle ženske in

otroke, katere so nato po nalogu vlačje od- vedli v Ismid.

Patrijarh se je obrnil na poslanstva, da bi posredovala pri turški vladi, da prenehajo taka grozodejstva in se grški otroci prepeljejo v Carigrad in izroče patri- jarhatu.

Iz istega vira se tudi poroča, da so tur- ške iregularne čete požgale skoraj vse grške vasi ob Marmarskem morju.

Ujetniki umirajo lakote.

CARIGRAD 17. (Izv.) Kolikor je do- sedaj znanega, je odtedaj, kar se je pono- vila zopet vojna, prispelo v Carigrad 24 bolgarskih ujetnikov, katerim se je poznalo že oddaleč, da so morali pretrpeti silne muke. Odkar pa se je sploh začela vojna, je prišlo v Carigrad 540 bolgarskih ujetni- kov, ki pa so jih odposlali v Malo Azijo, kjer morajo prenašati trpljenje, ki se niti primerjati ne da onemu v vojni. Živeža ni- majo drugega, nego na dan za približno 2 vinarja kruha, in vodo. Če si morejo, si pri- beračijo kaj pri ljudeh, ki hodijo mimo nji- hovih zaporov. Mnogo jih je že pomrlo, med njimi 30 njih — lahote.

Hakki paša v Londonu.

LONDON 17. (Kor.) Semkaj je dospel včeraj Hakki paša.

Avstrija proti etnografski komisiji za Albanijo.

DUNAJ 17. (Kor.) Tukajšnji merodajni krogi so odločno proti ustanovitvi etnografske komisije za Albanijo, ker je enaka ko- misija za Macedonijo svoječasno povzročila splošno pokolje.

Bolgarsko-rumunski konflikt.

PARIZ 17. (Izv.) Tukajšnji diplomatski krogi izjavljajo, da je skoraj izključeno, da bi velesile posredovale v bolgarsko-rumun- skem konfliktu. Bolgarska namerava v krat- kem dovoliti Rumunski, da takoj zasede vse one kraje, v katerih okupacijo je Bolgarska že privolila. Pozneje je pripravljena Bolgar- ska odstopiti tudi Silistrio in Balčik, če dobi Drinopolje.

SOFIJA 17. (Izv.) Vodilni bolgarski krogi izjavljajo, da Bolgarska pod nobenim pogojem ne more odstopiti Silistrije.

Ogrske oblasti ustavile češko sanitetno ekspedicijo.

PRAGA 17. (Izv.) „Narodni listi“ po- ročajo, da so ogrske oblasti ustavile češko ekspedicijo na Balkan. Poslanec Maštalka je tozadevno že interveniral pri notranjem ministru, ki je obljubil, da bo preiskavo pospešil in o vspehu obvestil organizatorje ekspedicije.

Turška armada ima živeža za poldrugi mesec.

CARIGRAD 17. (Izv.) Kakor se za- trjuje je vlada te dni založila armado z ži- vežem in drugimi potrebščinami za pol drugi mesec. Parobrodne družbe in pristaniška oblast v Carigradu so na vladno zahtevo dale vladi na razpolago še nadaljnih prevoznih ladij.

Usoda križarke „Hamidie“.

MALTA 17. (Kor.) Turška križarka „Hamidie“ je danes ob devetih zjutraj za- pustila tukajšnje pristanišče.

Velik požar v Carigradu.

CARIGRAD 17. (Izv.) V mestnem delu Sultan Ahmed je izbruhnil danes velikanski požar, ki se je razširil z neznansko hitrostjo. 50 hiš je že dosedaj pogorelo. Mnogo ljudi se je ponesrečilo. Vsa gasilna dela so radi silnega vetra brezvspešna.

ljudmi nebo in da vladajo bogovi nad cesarji!

S tesnim srcem je stopala Akta po stopnicah, ki so vodile do cesarjevih soban. Strah je vplival nanjo v taki meri, da je zadržala Spora, ki je hotel obrniti ključ v vratih, do katerih sta bila dospela medtem. Z eno roko se je naslonila na njegovo ramo, z drugo si je tiščala srce, ki ji je ho- telo počiti. Slednjic, čim se je nekoliko od- dahnila, je velela Sporu, naj odpre vrata. Suženj je ubogal, in zagledala je Lucija, oblečenega v priprosto, belo tuniko in okrašenega z oljčno vejico. Nahajal se je v ozadju sobane in je poliztegnjen ležal na počivalnici. V tem hipu so izginili iz njene duše vsi žalostni spomini. Menila je, da se je ta mož moral izpremeniti, odkar je po- stal vladar sveta. Toda na prvi pogled je spoznala Lucija, krasnega, mladega moža z zlato brado, ki ga je privedla v hišo svo- jega očeta. Cesar je izginil, videla je v ojem samo olimpijskega zmagovalca. Hotela mu je planiti nasproti, toda sredi poti so jo zapustile moči, padla je na kolena, iztegnila

Skupni ministrski svet.

DUNAJ 17. (Izv.) Včeraj in danes so se vršila posvetovanja skupnega ministrskega sveta, o katerih smo deloma že včeraj po- ročali. Danes se je konferenca pečala pred- vsem z gospodarsko situacijo, oziroma no- vimimi odnosi, ki nastanejo po balkanski vojni med Avstrijo in balkanskimi drža- vami.

Od avstrijske strani se morajo še vršiti priprave, da se razmere med Avstrijo in balkanskimi državami zlasti med Avstrijo in Srbijo uredi kar najbolje. Dosedanje po- godbeno stanje ne odgovarja niti avstrijskim niti srbskim interesom. Na današnji konfe- renci se je razpravljalo o vprašanju zvišanja uvoza srbskega mesa in živine, o železniški tarifi politiki in o splošnih prometnih za- devah in o vprašanju, kako urediti razmere, ki bodo nastale vsled tega, da pripade velik del Turčije balkanskim državam in torej tudi njih carinski politiki. Zatrjuje se, da se bodo tozadevna pogajanja med resortnimi ministri uspešno končala in je upati, da bosta tako avstrijska kakor ogrska vlada privolila v zvišanje srbskega uvoza in se že letos prično med Avstrijo in balkanskimi državami oficijalna pogajanja glede uformi- ranja oziroma sprememb trgovinskih po- godb.

Poročilo vojnega ministra Kroatina o izrednih vojaških pripravah in stroških, je bilo sprejeto. Delegacije bodo morale 482 milijonov — izredne vojaške potrebe v času pripravljenosti — naknadno odobriti. Kon- ferenca se je bavila tudi z vprašanjem kako budgetirati te kredite in še z drugimi, ki pridejo pred delegacije. V avstrijskih poli- tičnih krogih se domneva, da bo medna- rodna politična situacija do delegacijske se- zije že razjasnjena in mirna.

Stürgkh v avdijenci.

DUNAJ 17. (Izv.) Cesar je sprejel da- nes ministrskega predsednika grofa Stürgkha v posebni avdijenci.

Izseljevalni zakon.

DUNAJ 17. (Izv.) Dne 4. marca se vrši interministerijalna konferenca, ki se bo bavila s konečno redakcijo izseljevalnega zakona.

Cuvaj pri Lukacsu.

DUNAJ 17. (Izv.) Ogrski ministrski predsednik Lukacs je včeraj konferiral s hr- vatskim kraljevskim komisarjem Cuvajem.

Odstop grofa Montecuccolija gotova stvar.

DUNAJ 17. (Izv.) V političnih krogih se zatrjuje, da je odstop admirala grofa Montecuccolija gotova stvar. Montecuccoli je baje naročil v inozemstvu za 23 milijonov naročil le v zavesti svojega skorajšnjega odstopa in hotel s tem udariti po železar- skem kartelu. Šele sedaj je se izkazalo, na kako nečuten način izkorišča železarski kartel vojno upravo. Kartel je ponudil volni upravi železo po K 18 in je poudbno znižal pozneje le za 20 vinarjev. Železarna v Vitkovcih, ki je tudi članica kartela, pa daje sedaj nemškimi ladjedelnici železo iste vrste po 16 K.

Nameravani atentat na poslanca Kunschaka.

DUNAJ 17. (Izv.) Dunajska policija je na ovadbo nemških oblasti aretirala iz Nem- čije semkaj došlega, socialno-revolucionar- nega anarhista Freibergerja, ker je na sumu, da pripravlja atentat na brata Schumelerje- vega morilca, poslanca Leopolda Kunschaka. Aretiranca so odvedli na policijo in ga se- daj zaslišujejo.

DUNAJ 17. (Kor.) Tu je bil na ovadbo monakovske policije aretiran mizarski po-

roke proti svojemu ljubimcu in je komaj iz- pregovorila besede:

„Lucij, vedno Lucij, kajneda?“

„Da, da, lepa moja Korinčanka, le po- miri se!“ je odgovoril cesar z mehkim gla- som in ji je z znamenjem namignil, da naj pride k njemu; „vedno Lucij! Kajneda, pod tem imenom si me ljubila, ljubila radi mene in ne radi mojega cesarstva in moje krone, kakor vsi, ki me obdajajo? Pridi k meni, Akta, vstani! Svet naj leži pred mojimi no- gami, a ti v mojem naročju!“

„Oh, saj sem dobro vedela!“ je vzkli- nila Akta in se je oblenila ljubimčevega vratu: „saj sem dobro vedela, da ni res, da je moj Lucij hudoben!“

„Hudoben?“ je odvrnil Lucij, „kdo ji je dejal to?“

„Ne, ne,“ ga je prekinila Akta, „odpu- sti mi! Večkrat menijo, da je lev, ki je ple- menit in pogumen kakor ti, in ki je k alj živati, kakor si ti cesar nad človeštvom, večkrat menijo, da je lev krut, ker ne pozna svoje moči in večkrat z božanjem ubije člo- veka. O lev moj, obvaruj svoje jagnje!“ (Dalje).

P O D L I S T E K.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov.

Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

Akta je stopala dalje z naglim kora- kom, kajti, ko sta šla mimo neke kleti, je res čula tarnajoče in bolestne človeške gla- sove, ki so morali prihajati iz teh podzem- skih prostorov. Dasi so ji vedno pripove- dovali o kristjanah, da je to neka zločinska, zloglasna sekta, katere pristaši so se udajali vsem mogočim razuzdanostim in hudodel- stvom, se ji je vendarle vzbudilo ono bo- lestno sočutje, ki se ga ima tudi do krivcev, če so obsojeni na strašno smrt. Kmalu je zagledala pred seboj razsvetljeno palačo, iz katere so ji doneli nasproti glasovi instru- mentov. Toda, ker sta temi in tarnanju sledili svetloba in godba, je sicer z goto-

močnik Franc Freiberg, ki je, kakor je monakovska policija sporočila dunajski, izjavil, da potuje samo radi tega na Dunaj, da maščuje Schumelerjevo smrt nad poslanecem Kunschakom, voditeljem dunajskih krščanskih delavcev. Pri aretaciji je našla policija v resnici pri Freibergu samokres z dvema patronama. Pri zaslišanju je Freiberg brez ovinkov priznal, da je hotel ustreliti poslanca Kunschaka.

Lukacs contra Desy.

BUDIMPEŠTA 17. (Kor.) Danes se je pričela pred tukajšnjim kazenskim sodiščem razprava o tožbi ministrskega predsednika Lukacsja proti poslancu Zoltanu Desyju radi obrekovanja. Razpravi je predsedoval sodnijski predsednik dr. Balogh. Lukacs je bil odsoten in ga je zastopal državni pravnik. Obtoženec je na predsednikovo vprašanje odgovoril, da se ne čuti krivega, ker je smatral kot poslanec za svojo dolžnost zahtevati, da se javen denar vporablja samo za javne namene.

Predsednik: „Priznajte, da ste imenovali Lukacsja — največjega panamista.“

Obtoženec: „Da!“

Predsednik: „Nimam ničesar več vprašati.“

Nato je govoril obtoženec zagovornik dr. Vassonyi in predložil dokaze resnice. Tekom svojega govora je poudarjal, da pomeni izraz panamist, da so moralni pogreški tudi v tem slučaju obsodbe vredni, ako ne spadajo pod kazenske paragrafe. Nikakor ni potrebno, da bi panamist iskal lastnega dobička.

BUDIMPEŠTA 17. (Kor.) Obtoženec zagovornik je nastopil dokaz resnice, da je Lukacs leta 1910. kot finančni minister sklenil različne pogodbe z ogrsko bančno in trgovsko akcijsko družbo, ki je plačala za pogodbo 4.800.000 K. Generalni ravnatelj banke je izjavil, da je dobil Lukacs imenovano svoto na svobodno razpolago. Zagovornik je nadalje dokazoval, da je sklenil Lukacs takrat tudi za državo škodljivo pogodbo z družbo razredne loterije in si je zato osigural predsedstveno mesto, če preneha biti finančni minister. Konstatiral je tudi, da je država kupila dve Lukacsjevi hiši za razmeroma jako visoko ceno. Državni pravnik je izjavil, da to ne spada k stvari, ker pogodbe ni sklenil Lukacs, ampak trgovinski minister. Razprava se jutri nadaljuje.

Sestanek nemškega cesarja z italijanskim kraljem.

BERLIN 17. (Kor.) Današnji jutranji listi poročajo iz Rima, da pride italijanski kralj Viktor Emanuel povodom vladarskega jubileja cesarja Viljema, dne 15. junija t. l. v Berlin.

BERLIN 17. (Izv.) Povodom vladarskega jubileja nemškega cesarja pride, kakor poročajo listi, razven italijanskega kralja v Berlin tudi avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand, tako, da se bo vršil skupni sestanek reprezentantov vseh trozveznih držav.

Avijatik Nietner ponesrečil.

DUNAJ 17. (Izv.) Nadporočnik Nietner, ki je pred kratkim absolviraval avijatični polet Gorica-Ljubljana je danes poskusil polet z aeroplanom novega sistema. Vzdignil se je nad Fischamendom in sprva napravil par jako lepih krogov, ko je nenadoma z višine par sto metrov padel aeroplan z vso silo na tla in pokopal pod seboj avijatika. Nietnerja je propeler popolnoma razmesaril. — Potegnili so ga mrtvega izpod aeroplana.

Rumunski stotnik — vohun.

BUKAREŠT 17. (Izv.) Stotnik Goljescu si je skušal v pisarni rumunskega generalnega štaba prilastiti važne dokumente in jih prodati neki tuji državi. Zasačili so ga ravno pri tatvini in na mestu aretirali. Goljescu je rodem Poljak in se je poprej pisal Dobzon.

BUKAREŠT 17. (Izv.) Aretacija stotnika Goljescu vzbuja po vsej Rumuniji veliko senzacijo. Kakor se govori, je vohunil za Rusijo in je skušal ukrasti načrte o rumunski mobilizaciji in načrte o skupnih avstrijsko-rumunskih operacijah za slučaj vojne z Rusijo. Goljescu je bil znan po vsej Rumuniji kot mož velikih vojaških sposobnosti. — Pričakovati je še nadaljnjih senzacij aretacij.

Fallieresovo slovo.

PARIZ 17. (Kor.) Predsednik Fallieres je sprejel danes diplomatski zbor, ki se je poslovil od njega.

Državljanska vojna v Mehiki.

MEHIKA 17. (Kor.) Dopoldne je bilo premirje odpovedano, naka se je boj med obema strankama pričel zopet na vsej črti.

WASHINGTON 17. (Kor.) Wilson je brzojavil iz Mehike, da je konferiral z angleškim, nemškim in španskim poslanikom o položaju. Avtomobil, ki je bil poslan po angleškega poslanika, je zadelo več krogelj in padel, kljub temu, da se je nahajal v njem polkovnik in šest vladnih vojakov.

Požar v Parizu.

PARIZ 17. (Kor.) Danes zjutraj je v okraju Requet v livarni aluminija izbruhnil velik požar. Tekom rešitnih del se je dogodila velika eksplozija in je bilo 13 oseb, večinoma gasilcev in stražnikov nevarno ranjenih.

V tujih službah.

Kako utemeljeno je naše neprestano zatiranje, da je tudi vsa sedanja avstrijska balkanska politika v službi Nemčije, to potrjuje sedaj eden najglasnejših — četudi ne najvrednejših — braniteljev te politike. Je to glasoviti baron Chlumetzky, ki je v odgovor listu „Die Zeit“ — glej izdanje „Edinosti“ od minole sobote — priobčil v istem dunajskem listu odgovor, ki koncem konca priznava, da je tu posredi v prvi vrsti le nemški interes. Piše namreč:

„Če hočemo biti odkritosrčni, moramo priznati, da v naši dobi praktične politike res ne morejo narodne zahteve Albancev tvoriti za Avstro-Ogrsko in Nemčijo dovolj močnega impulza, da bi radi ustvaritve in čim večjega razširjenja nove Albanije prevzemali riziko resnih komplikacij. Ne radi Albancev, ampak radi sebe potrebujemo močne Albanije. Ta naj v smislu avstro-ogrške in dosledno temu nemške politike vrši funkcijo zadnje trdnjave proti prodiranju panslavizma ob Adriji. Postati ima v protitež proti Veliki Srbiji, in slednji naj je Albanija zadnji most, preko katerega more Srednja Evropa precej neovirano izvrševati svoj vpliv proti zapadnemu Balkanu. Vsaka posamična teh funkcij, namenjenih Albaniji, je na svoj način neizmerno važna in velepomembna za Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Mi vemo, kaj bi pomenjalo, ako bi panslavizem prodrl tudi do tega dela Jadranske obali. To bi značilo polom naše Jadranske politike in ogrožena bi bila svobodna pot od Trsta do svetovnega morja. Jasno je, da bi bili s tem zadeti tudi veliki nemški interesi. Noben nemški državnik se ne more odtežati spoznanju, da nemški vpliv mora sezati do Adrije. Vse te funkcije pa more vršiti jedino le življenja zmožna, močna Albanija.“

Tu je menda dovolj jasno povedano, v čem nam interesu je vsa ta gonja proti zahtevi Srbije po svobodnem dohodu do obali Adrije. Baron Chlumetzky nam je to povedal z hvalevredno odkritostjo. Ni to ljubezen do Albancev, niti ne skrb za avstrijski državni interes, ampak gre za nemški vpliv, za nemške načrte, gre le za svobodno pot prodiranju germanstva na Vzhod.

Sedaj more umeti vsakdo tisto srbsko odločnost ravno ob vprašanju srbskega pristanišča v Adriji. Baron Chlumetzky daje v resnici državlnikom Srbije najlepše spričevalo. Spričevalo dalekoglednosti. Uprajo se ustvaritvi Albanije, ker so takoj pogodili, da bi bila ustvaritve te državne tvorbe naperjena proti Srbiji. Ne gre torej tu za uboge Albance, ampak za nemški Drang nach Osten.

V članku od minole sobote smo naglašali, da zdrava pamet ne more razumevati avstrijskega naperjanja za Albanijo, ker s tem bijemo boj le za — Nemčijo. A baron Chlumetzky je glasnik te politike, ki je zdravi pameti neumljiva. Mesto da bi naši državni služali glas pameti, se puščajo goniti od zahtev Berlina, ki gotovo ne misli na avstrijske, ampak na — svoje interese. Zdravo razumevanje lastne koristi bi zahtevalo, naj se naša balkanska politika opira na balkanske narode, Berlin pa zahteva, naj se ravna po navsetih — Chlumetzkega. Kakor da ti Chlumetzky niso že dovolj oškodovani in kompromitirani avstrijskega imena! Ali to še ni najhujše; pride še vse drugačna škoda. Že grenke lastne izkušnje govore našim državlnikom, kam dojava na Balkanu politika, ki ne računa s čustvovanjem naroda, ali pa je celo v nasprotju z njimi. Saj se je v Srbiji avstrijska politika opirala le na lepe oči Obrenovičev tudi še, ko jim je narod z ogorčenjem obrnil hrbet. Slično je naša diplomacija grešila v Bolgarski. Avstrijska diplomacija je uprav s fanatizmom podpirala nasilnika Stambulova, da si je dobro vedela, da ga narod sovraži iz vse duše. Dokaz za to je strašna usoda, ki je zadela Obrenoviča in Stambulova: prvim in drugemu je roka-maščevalka napravila nasilen konec. Narod je preklinjal režim Stambulova v Bolgarski in vladanje Obrenovičev v Srbiji, ali v duši naroda je ostala ost jeze tudi proti njim, ki so podpirali nasilnike in gazitelje narodove volje. Obrenoviče in Stambulova je odpravila jeza naroda, ali z njimi so odšle iz Srbije in Bolgarske tudi simpatije naše države.

Težko bo odgovarjala ta naša diplomacija pred sodnim stolom zgodovine naše države, in to zato, ker je bila vedno le nemška in madjarska in kakor taka vedno v navzkrižju s čustvovanjem narodov. To je bil usoden greh, ki je dovel našo državo

v položaj, ki sedaj kakor mlinski kamen visi na nje vratu in tlači vse nje življenje — politično in gospodarsko.

Avstrijska balkanska politika ni bila nikdar — avstrijska v smislu varovanja svojih interesov in izbiranja pravih sredstev v ta namen. 600 milijonov na vojaških izdatkih — kakor je priznal vojni minister v sobotnem ministrskem svetu — je že požrla sedanja balkanska kriza iz žepov avstrijskih davkoplačevalcev. Ali to ni še nič v primeri s škodo, ki jo je že pretrpelo naše javno gospodarstvo Ta škoda gre že v milijarde! S strahom moramo misliti na prihodnjo trgovinsko bilanco. In kaj bo še, ako bodo še nadalje dajali naši balkanski politiki smeri razni.... Chlumetzki, ako ne začne avstrijska diplomacija in to hitro hitro — slediti le politiki avstrijskih interesov! Politiko v tujih službah smo morali doslej in bomo morali tudi v bodoče krvavo plačevati!

Polom v Puli.

Pula 15. 2. 1913.

Včeraj, 14. dan razprave, je prišla na vrsto zadnja priča in sicer Grgo Samberac, posestnik iz Legiti pri Krnici. Ta je imel največ posla s Fillinichem pri prodaji drv iz občinske šume. Kupil je med drugim tudi enkrat drv za 2000 kron. V preiskavi je priča izjavil, da je ves ta znesek plačal Fillinichu; kakor pa izhaja iz računskih knjig, je Fillinich izročil občinski blagajni le 500 kron. Pri včerajšnjem zaslišanju je Samberac pod prisego ponovil isto izpoved, čemur pa Fillinich odločno oporeka in trdi, da je prejel od Samberca le 500 kron in nič več. Radi tega navskrižja je prišlo med obtožencem in pa pričo do strastne kontroverze, tako, da je moral predsednik energično poseči vmes.

Tudi je branitelj Fillinicha predlagal, da se ta priča ne zapriseže, kar pa je sodni dvor odklonil.

Ko je bilo zasliševanje te priče končano, so pričeli s čitanjem raznih zapisnikov iz preiskave.

Med temi je tudi izjava že na 14 mesecev obsojenega bivšega obč. tajnika dra. Palsca, glasom katere je dobil dr. Pesante od župana dra. Varetona 1000 K nagrade za to, da mu je pri občinskem odboru izposloval zvišanje plače na 12.000 K letno. Vareton da si je tudi dal od občine mastno plačevati potne stroške, ko se je bil udeležil pogreba markese Polesinija v Poreču.

Predsednik je konstatiral iz spisov, da so si prejšnji župani sami plačevali lože v gledališču in le Vareton da je zahteval, da občina plača zanj ta luksuz in sicer pod naslovom „Palco podestariate“.

Zatem so prečitali dopis državne železniške direkcije, glasom katerega je Vareton potoval izključno v I. razredu in da je vožnjo plačevala občina.

Pri čitanju teh spisov je padla od strani občinstva marsikaka grenka na račun Varetona.

Prečitali so tudi izjave računskih izvedencev, svetnikov Girometta in Favetti.

Branitelj Robba je predlagal, da se predložijo sodni akti lanskega procesa Kosalna, da porotniki razvidijo, da je ta proces z onim tukajšnjega okrajnega glavarstva analogen. Samoumevno je sodni dvor predlog odklonil.

Danes pridejo na vrsto razni drugi izvedenci.

Pula, 16. 2. 1913.

Včerajšnja razprava, 15. dan, je trajala le do 11. ure in pol dopoldne, na kar je predsednik naznanil, da se bo nadaljevala naslednji dan, dne 17. t. m. Nadaljeval je izvedenec računski svetnik Girometta svoje izvajanje in razmotril o velikih nedostatkih pri občinski blagajni in pa pri računih. Tu da je manjkal indeks, tam zopet se je na mesto podpisane potrdila našel le navaden kos papirja, na katerem je bil znesek napisan s svinčnikom. Gotovi zneski so bili vpisani v krivo rubriko dotične računske knjige itd. z eno besedo, bilo je vse v popolnem neredu. Ni bilo možno ugotoviti resnične višine poverjenega zneska, kajti v računskih knjigah je veliko listov jedinstveno izrganih. Veliko knjig pa sploh manjka. Kolikor sta mogla ugotoviti računski izvedenec, je to le mal del faktično poverjenega denarja.

Tem izvajanjem je sledil sodni dvor in pa porotniki z velikim zanimanjem. Nekateri porotniki so si delali tudi beležke.

Položaj v Skadru.

(Iz istega poročila kakor včeraj.)

Beda narašča. Najpotrebnejše hrane primanjkuje vsak dan bolj. Rža, sladkorja, petroleja ni dobili za noben denar, in denarja primanjkuje tudi za to, kar bi se še dalo dobiti. Vsi prihranki so pošli vsled dragine. Stotine ljudi prosijo vlado pomoči, ali njene blagajne so prazne. Poveljnik Riza bel si ve še pomagati. Naložil je premožnejšim, da mu posodijo, ne da bi povedal, čemu

rahi, okoli dvestotisoč frankov in zbral je vse turške in krščanske veljake (mufarje), da mu sestavijo listo vseh, ki bi mogli plačati več ko deset turških lir. Dvesto dvesto lir je bilo naloženo kristjanom in osemstisoč mohamedancem.

Tudi turški nadškof (mufti) je bil povabljen na to zborovanje, ali ker si ni hotel nakopati sovraštva svojih vernikov, je izostal. Poveljnik Riza bel je snoči znovič sklical muftarje in ker muftija zopet ni bilo z irgovorom, da je obolel, so mu poslali zdravnika in vojake v hišo. Visoki bolnik je takoj ozdravel in prišel v spremstvu bajonetov k zborovanju.

Domače vesti.

Imenovanje. Predsednik pomorske vlade je imenoval Alfreda Roschkotta za asistenta pri tukajšnjem pomorskem observatoriju.

Finančno ravnateljstvo v Trstu je imenovalo provizoričnega računskega asistenta Julija Apollonija za računskega asistenta v XI. činovnem razredu, računarskega praktikantha Rudolfa Saina pa za provizoričnega računarskega asistenta.

Konec naj bo tem otročjim komedijam! Od Sv. Jakoba nam pišejo: Že nekaj mesecev sem se zbira na „stari policiji“ pri „Johannu“ itd. nekaj fantičev, ki jim je glavni namen: ščuvanje in hujskanje proti vsemu, kar ne prisega na njih otročjo trmo. V svojem „Leibzurnalu“ priobčujejo ti zeleni fantiči dan na dan umazano hujskajočo članke, kjer blatijo vse, kar vidijo okoli sebe, kakor kaki derviši. Iz vsacega dopisa je razvidna ne le otročja domišljavost, marveč tudi hudobija.

Zato smo z odkritim zadovoljstvom pozdravili izjavo predsednišiva NDO, da odklanja vsako skupnost z onimi mladimi rogovileži. Želimo le, da tudi nadalje strogo izvajajo stališče, na katero se je postavilo v svoji izjavi. Nikar naj ne dovoljuje, da bi kdorsikoli zlorabljal njeno ime v potuho mladice, ki jim je v glavah vse megleno.

Tega večnega hudobnega zabavljanja, zbadanja in hujskanja smo že sili do grla. Fantičem priporočamo: mir! Kričite po delu, a delati nečete nikjer, ako tudi je povsod potreba. Komedij pa ne potrebujem!

Ljubljanskemu žurnalu kličemo: Roko proč! Preveč truda nas je in nas še stane naše delo, da bi puščali podirati, kar s težavo zldamo! Upamo, da se nas bo razumelo, ker sicer bomo govorili še jasnejše in za koga še neprijetnejše.

Grof Montecuccoli v Trstu. Davi je prispel iz Reke, kjer je prisostvoval splavljenju križarice „Novare“, na krovu lahte „Lacroma“, poveljnik mornarice admiral grf Montecuccoli. Sprejel ga je vojaški krajevni poveljnik kontraadmiral vitez Kohen. Predpoldne sta se oba visoka oficirja napotila k Sv. Marku, kjer sta si v ladjedelnici ogledala vojne ladje, ki se ravnokar grade.

Admiral Ripper, poveljnik vojne luke, je torej umirovjen. Može je bil zelo strog, a tudi istotako pravičen. Bil je tako tenkočuten in brez tiste birokratske tesnosrčnosti in trmoglavosti, da je skušal popraviti, čim je videl, da se je zgodila kaka krivica. Tako se je zgodilo tudi po znani prepovedi „Narodnega doma“ v Puli. Ni se menil za krik klevetnikov, po nemških in italijanskih listih, marveč je — izprevidel, da je bila ova odredba prenagljena — šel z vsem svojim štabom v „Narodni dom“ na sokolski ples, kjer je ostal nad dve uri. V svoji pravičnosti je dal mož s tem primerno zadoščenje.

Ni bil naš, česar tudi ne zahtevamo. Bil je pa pravičen in objektiv. In to je kar zahtevamo od državnega funkcionarja — bilo civilnega, bilo vojaškega. Zato ohranimo možu hvaležen spomin.

Poveljstvo vojne luke v Puli je poverjeno začasno admiralu Lanjusu. Ta je baje določen tudi za naslednika Ripperja. Nekateri pa govore tudi o kontraadmiralu Chmelcu, ki je rodem Čeh.

Zadruga sodavičerjev. Prejeli smo: Trditve gospoda Hribarja z Opčin, da smo bili samo štirje Slovenci navzoči pri ustanovitvi zadruge, ne odgovarja resnici. Razum g. Hribarja in Oberdanka iz Gorice in dveh pooblastil, ki jih je imel g. Oberdank iz Sv. Lucije in Cerknega, še devet drugih, ki jih osebnostno poznam. Ti so bili: Tavčar iz Dutovelj, Širca od Sv. Ivana, Frankovič iz Nabrežine, Grgič iz Bazovice, Nemec iz Podgore, Nabergol iz Stanjela, Pahor iz Volčjedrage, Brand iz Branice in Mozetič iz Solkana. Blo nas je torej toliko, da bi bili morda zmagali, da sta nam ostala zvesta Viljem Hribar in Oberdank z dvema pooblastili.

Zato pa so se Italijani izkazali Hribarju hvaležne: izvolili so ga v odbor kakor — namestnika!!

Čevljarska zadruga. Združeni čevljarji v Trstu in okolici, ki ima svojo prodajalno in delavnico v ul. Chlova št. 9, je napravila svoj letni računski zaključek. Z veseljem in samozavestjo smemo konstatirati, da so si ravno naši čevljarji, pred nekaj leti nepoznan element, ki se ga niti

Čevljarnica „Alla Sartorella“ - Trst

VIA BARRICA VERONA ST. 10 (nasproti najbližjemu Gatu)

Velika izbora vsakovrsta, čevljev za moške, ženske in otroke. Blago izravno in CENE ZMERNE.

najmanj ne upoštevalo, ustanovili zadrugo, ki danes ob zaključku drugega poslovnega leta, oziroma bolje rečeno, po preteku 15 mesecev svojega poslovanja, prodajalna in delavnica se je otvorila 1. okt. 1. 1911 — izkazuje naravnost krasen napredek, in to brez vsake podpore od vlade, ki žalibog raje dovoljuje različne karte, kakor pa da bi podpirala malo obrt.

Brez hrupa, mirno in dosledno se razvija ta zadruga. Evo v dokaz številke. V letu 1912. izkazuje bilanca čistega dobička K 1478 92. Aktiva so sledeča: denarja v blagajni in naloženega K 662 50, vrednost zaloge K 12 241 92, pohištvo K 1619 65, druga aktiva K 413 99. Pasiva: vplačanih deležev K 3.000—, rezerv. zaklad K 250 22, upniki K 12 527 46, odbitek na tirjavah K 409 32.

Priporočiti je, da se je na tirjavah o-tilo 15%, da bi ne bilo potrebno, ker je kredit, ki ga zadruga dovoljuje članom, omejen strogo po sposobnosti in celo pokrit z jamstvi. Napravilo se je to le z ozirom na poznejša leta. Nadalje sta se na ustanovnih troških povrnile mesto ene kar dve petlini, iz česar sledi, da je čist dobiček še mnogo večji. Rezervni zaklad, katertemu se glasom pravil prideva čisti dobiček, bo znašal torej okroglih K 1600—.

Iz navedenega se lahko izpozna lepi razvoj in zdrava tendenca tega našega narodno-gospodarskega podjetja. Obžalovati pa je pač brezbržnost nekaterih in to moštov z večjimi obrati, ne manje pa tudi naših okoliščinskih čevljarjev. Kljub lepim uspehom, ki jih je zadruga dosegla, toliko v materialnem, kakor tudi v moralnem oziru, kljub vabilom in to celo osebnim, ostajajo ti ljudje brezbržni ali k večjemu se izgovarjajo, češ, da že pristopijo ko bodo sami videli da zadruga uspeva. Raje podpirajo narodne nasprotnike, to je ravno tiste trgovce, ki bi ako bi jim bilo le količ- kaj možno, utopili to našo slovensko pod- jetje v žilci vode, ker ti ljudje dobro vedo, da je zadruga zato, da varuje svoje zadruž- nike izkoriščanja, torej da prodaja blago po poštenih cenah, kakor jih določujejo čev- ljari sami.

Od kar dela naša zadruga se je izpre- menila že marsikatera cena blaga na trgu in vendar so ljudje, ki se nočejo organizirati. Naj ne ostane ta apel brez posledic! Za- drugi pa kličemo: Le tako krepko na- prej!

Občni zbor se bo vršil v nedeljo teden; kje in kedaj se objavi pozneje. Člani pa se vabijo že sedaj k obilni udeležbi.

Občni zbor svetovlanskega cerkvenega pevskega zbora, ki se je vršil v nedeljo, 9. tekočega meseca, je privabil malone vse člane in mnogo prijateljev k zboro- vanju.

Pričakovati je bilo tako častne ude- ležbe že z ozirom na spor, ki je nastal med zborom in med cerkvenim predstojništvom. Vzrok spora je bilo dejstvo, da je zbor pri- redil minule jeseni svojo veselico v sveto- vlanskem „Narodnem domu“ pri kateri je sodeloval po besedah izvestnih gospodov veri „ultra“ sovražni orkester „Vrdeljskega Sokola“.

Zbor, ki ni nič drugega zagrešil, kakor da je sledil srčnemu naravnemu nagonu — da posveti svoje moči narodu —, je bil izbačen iz cerkve na najbrezobzirnejši na- čin po polstoletnem slavljenju Onega, ki uči medsebojen mir in ljubezen. Vsi polzkusi, da bi se spor poravnal, so ostali brez- uspešni, ker je cerkveno predstojništvo vztra- jalo na stališču, da sprejme zopet na kor „le gotovo“ število pevcev — večine pa mikakor ne in to z očividno tendenco — da bi se zbor razbil! Tako se je s te strani obračalo — zbor pa jo je značajno obrnil! Ali vsi, ali nobeden! S to parolo so se zna- čajni pevci sešli minulo nedeljo. Zborovanje se je vršilo mirno, redno, dostojno, lep znak solidarnosti.

Ker se je izreklo z druge strani, da se zbor ne sme več imenovati „cerkvenim“, ker ne nastopa več v cerkvi, so se druš- vena pravila premenila tako, da se sedaj, bivši svetovlanski cerkveni pevski zbor, z izjemo petih uskovov, ki so jo potegnili z bivšim pevevodom, imenuje „Svetovlansko pevsko društvo“.

Obor, katerega si je novoprekrščeno društvo izvolilo, kakor tudi sedanji pevo- vodja, jamčita, da bo društvo dobro uspe- valo. Najgotovnejši znak napredovanja pa so pevci sami, na katere je do sedaj s pono- som zrla mesto in okolica katerim je geslo — „tudi narodu, kar je nje- govega!“

S tem načelom za delo, v svojo čast in v korist naroda!

Nova društva. Namestništvo je vzelo naznanje pravila novih društev: „Sveta vojska-protialkoholno društvo“ s sedežem v Tolminu in „Prostovoljno gasilno društvo v Greznici v tolminskem okraju.

Spedijska družba „Balkan“. V po- pravku gornje družbe, ki smo ga objavili v nedeljski številki je po neljubi pomoti iz- ostal stavek, da so vsi stalno nameščeni delavci družbe Slovenci ter da ni res, da je bil na mesto iz tam navedenih vzrokov od- puščenega delavca sprejet — Italijan. Obžalujemo, da je brez vednosti vodstva lista bil objavljen v številki 48. našega lista napad na družbo „Balkan“, ki sloni, kakor

smo se osebno prepričali na neosnovanih predpostavah.

Seja stavbenega odbora in odbora moške CM podružnice se vrši danes v torek, dne 18. t. ob 7 15 zvečer v pisarni predsednika g. dr. Abrama. Tajnik.

Predavanje o kmetijstvu v Šklednju priredi „Kmetijska družba za Trst in oko- ico“ v nedeljo, dne 23. t. m., ob pol 4 popoldne v prostorih „Gospod. društva“.

Mandolinistična skupina „Viktor Par- ma“ vabi slavno občinstvo na drugi damski plesni venček, ki se bo vršil v nedeljo, 23. t. m., v krasno okinčani dvorani „Ilirija“ pri Sv. Jakobu (stara policija). Na sporedu je šaljiva tombola, pošta, kotiljon vijolični in biškotni valček. Cene navadne. Obleka pro- menadna.

Tržaška mala kronika.

Trst, 17. februarja.

Nesrečen padec starke. Tereza Ši- kora, 66letna starica, ki prebiva v ulici Of- ficina št. 4, je padla snoči, ko se je vračala domov, tako hudo, da si je na čelu prebila kožo do kosti. Ko jej je policijski zdravnik za silo pomagal, so jo spravili v bolniš- nico.

Zastrupila se je proti volji. V ulici Barriera vecchia št. 10 se je snoči po po- moti skoro zastrupila 81 let stara Ema Butti, ki je pila mesto od zdravnika predpisane zdravila jodovo mazilo, ki je samo za zu- najno rabo. Policijski zdravnik je bil takoj na licu mesta in je pomagal bolnici za prvo silo in sedaj je ona že izven vsake nevar- nosti.

Poskušen samomor mlade žene. Neka mlada poročena gospa, pripadajoča ugledni trgovini, ki stanuje v ulici Giorgio Galatti št. 16 v drugem nadstropju, si je včeraj popoldne ob 5. poglala iz revolverja kroglo v glavo. Iz stanovanja so takoj te- lefonsko poklicali zdravnika, ki je takoj pri- hitel na lice mesta in ponudil ponesrečenki prvo pomoč. Zdravnik je konstatiral, da rana ni baš huda; govori, da so mladi ženi domača nespornost potisnila orožje v roko.

Tatvina obleke in obutja. Ob poltreh ponoči so v ulici Porporella aretirali kle- parja Ernesta Uršiča, 26letnega Tržačana, ki stanuje v ulici Istria št. 51. Mož je zelo razsajal po ulici Mada vecchia. Zaprli so ga na besedo neke Amalie Klausove stanu- ločice v ulici Fornelli št. 3, ki je rekla, da je Uršič ukradel v kavarni Moka nekemu An- tonu Rodinu dve jopi, ki jih je pa takoj na to zavrnil.

Zaprli so tudi Ivano Milčičev, 20 let staro Zadranko, ki stanuje v ulici S. Se- bastiano št. 6, ker je ukradla Rozini Sio- ckovi v ulici 5. Martiri št. 4 par čevljev v vrednosti 10 kron.

Sam si je šel po pravico. Naši čita- telji se še pomnijo, kako so neznaní sve- drovci pred meseci bili vlomili v Smolar- sovo in Gessichevo trgovino s papirjem in kako so oblasti na to zapre med drugimi kot dozdevnega krivca tudi nekega Man- etija, lastnika trgovine s papirjem na Ac- quedottu, pri katerem so našli v skladišču znatno množino reči, last gorl imenovano- vanih trdk.

Davi pa se je policijskemu ravnateljstvu sam prijavil — ker je vedel, da ga iščejo — clepar Josip Sever, 26 let star Tržačan, ki stanuje v ulici Casimiro Donadoni in se je označil za prijatelja in Manetijevega to- variša. Sever je odklanjal slednjo odgovor- nost in krivdo in ker ga policija ni mogla kar tako izpustiti, ga je dala na razpolago preiskovalnemu sodniku.

Nezvest služabnik. Kot dninar je bil zaposlen pri „Cooperativa degli Impiegati privati“ 28 let stari Avrelj Zaramella iz Bassano Veneto, ki stanuje v ulico Gaspare Gozzi v ljudskem prenočišču. Zaramella je inkasiral, ne da bi bil smel, dva računa družbe v skupni vsoti 47 60 kron, ki jih je potem zapravil. Poneveritelja so prijeli in zaprli.

Zaradi hazardiranja so zaprli prete- klo noč v Caffé al Europa felice 29 let sta-rega Josipa Stančiča iz Trsta, ki stanuje v ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi in 28letnega Alojza Fakina iz Sežane, ki stanuje istotam. Razven hazardiranja sta se tudi medsebojno goljufala.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. F. Holzmeister-ja, v Sarntheinu.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

V odgovor na vaše vprašanje vam prav z veseljem poročam, da vaše ŽELEZNATO KINA VINO SERRAVALLO je zelo dobro in že dolgo let znano kmečkemu prebivalstvu in ga rabim z najboljšim uspe- hom proti slabokrvnosti posebno v slučajih konvalescence in začetka moške zrelosti. Jaz sam ga predpisujem v moje največje zadovoljstvo v navedenih slučajih.

Sarntheln, 5. junija 1911.

Dr. HOLZMEISTER.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.

Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cev in cementnih
plošč, teracov in umetnega kamna.

Srejsjema vsakokratno delo v cementu. Cene smerne, delo točno.

ZDRAVNIK

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordnuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne. TELEFON 177/IV.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 in 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2—1 in 7—7 1/2.

No, slišite Vi,

kuharica, kako da bolje ne pazite, to vendar ni „pravi : s kavnim mlinčkom“, ki ga nosijo vsi zabojski in vsi zavitki tovarne Henrik Francka sinovi v Zagrebu kot znamenje in kot jamstvo izborne kakovosti, tako je grajala večja gospodinja ter poslala nazaj ponarejeno blago.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

== IORUBIN CASILE ==

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cev (šlinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (pro- statitis, uretritis, cistitis, mehurca katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatija konfeti Casile K 4.—.

M. Casile.

Iorubin Casile, najboljše protisifilno in poživljajoče kričastno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, aneniji, impotenci, kostoholi, lahias, vnetju žlez, polnim madežem izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojalec urinovne kiseline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 3-50.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, ure- tretis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizgavca Casile K 3-50.

Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastonj in s vsi rezervi. Priznani medicinski iz elki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — Zaloge v Trstu: MARIO LANG, INKARTO SERRAVALLO.

Steklenina. - Kozarci namizni, za pivo, likerje i. t. d.

Da se more popolnoma preurediti trgovina, se vae blago, obvarovano požarja

v steklarni v ulici Stadion 2

(nasproti Portici di Chiozza) — prodaja

v razprodaji

Odlok c. kr. namestništva št. 3888/2/12 z dne 17/1/13.

Odmivalno posodje, namizno posodje i. t. d. - Steklenina

Posoda iz kamnine

Porcelanasti krožniki

Slovensko gledališče.

V četrtek točno ob 8:15 se vprizori prvič na našem odru izvirna drama mladega slovenskega pisatelja Adolfa Robide

„V SOMRAKU“.

Drama je v Ljubljani siljano vspela in in sta jo kritika in občinstvo jako lepo sprejela.

Predstava je v obonomentu B.

Društvene vesti.

III. redni občni zbor slov. akad. društva „Adrija“ v Pragi bo v sredo 19. t. m. ob 8 zvečer v restavraciji „U divadla“ pri Grafu. Gostje dobrodošli.

Akad.-teh. društvo „Triglav“ v Gradcu vabi na III. redni občni zbor za zimski tečaj dne 22. 2. 1913 ob 8 uri zvečer v prostor gosline Glantz. Slovanski gostje dobrodošli.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojani vabi vse pevke in pevce, da gotovo pridejo nocoj ob 8 v Konsumno društvo na jako važen sestanek. Vabljeni so tudi vsi podporni člani in prijatelji društva. Novi pevci in pevke, ki imajo veselje do petja, so najljubše vabljeni k pristopu.

Svetovlansko pevsko društvo naznana blyšim pevcem svetovlanskega cerkvenega zbora in novim članom, da se vrši I. redna vaja danes v torek, ob 7:30 zvečer v prostorih „Gospodarskega društva pri cerkvi“. Prične se z novo skladbo, zato naj bo udeležba polnoštevilna in točna! — Novi pevci se sprejemajo še prihodnji teden!

Nar. del. organizacija.

Seja delničnega odbora NDO bo v četrtek ob 8 zvečer in so na njo vabljeni poleg odbornikov tudi namestniki, pregledovalci računov, nadzorniki in člani razsodišča.

Kongres NDO je prenešen. Kdaj se bo vršil, naznanimo še ta teden v „Edinosti“.

Mizarska skupina NDO vabi na sestanek, ki bo jutri, v sredo, ob 7 zvečer v društvenih prostorih.

Gostilniška zadruga članov NDO ima danes, v torek odborovo sejo v prostorih NDO.

Podružnica NDO v Sv. Križu priredi danes, v torek, ob 8 zvečer društveni shod v prostorih pevske šole pri g. Tretjaku. Vabilo pristaše NDO, da se udeleže tega shoda.

Zidarji! Vabljeni ste na shod, ki se bo vršil jutri, v sredo, ob 6 zvečer v društveni dvorani, ul. Sv. Frančiška št. 2. Z ozirom na to, da so na dnevnem redu zelo važna vprašanja, pričakujemo obilne udeležbe. Posebno pa vabilo na ta shod vse one zidarje, ki so brezposelni.

Vesti iz Goriške.

Trgovsko in obrtno društvo v Gorici. Prav značilno za razmere v Gorici je dejstvo, da slovensko in obrtno društvo se daje prav nobenega znaka od sebe. Poznomo sedanje dezolantne razmere na goriškem trgu, ali vendar ne umejemo, zakaj bi društvo radi teh počivalo? Mi menimo, da prav radi obstoječih razmer bi moralo društvo pričeti novo živahno življenje. To bo interesom trgovskega in obrtnega stanu le v korist, v škodo pa je stagnacija. Kdaj se bo vršil občni zbor tega društva, tega še ne vemo; laski je bil prav živahen. Letos bi moral biti še bolj in započeti bi se moralo na prihodnjem občnem zboru novo delovanje. — Kaj res ni moči, ki bi se lotile tako potrebnega dela v prospeh slovenske trgovine in obrti na Goriškem?

Vedno ista pesem. Branilo se aretacije. To se godi dan na dan sedaj v tem sedaj v onem kraju. Do aretacije vendar prihaja in aretirane mora še pred sodnijo in v zapor. 24letni Anton Plan v Trzinu se je branil aretacije kar je mogel, in je redarja po glavi tolkel. Radi tega je bil klican pred goriško okrajno sodišče, ki mu je prisodilo 14 dni zapore s postopom.

Furlanski krompir. Nekaj italijanskih hujšakcev iz Gorice hodi še vedno v bližajočo Furlanijo nagovarjati kmete, naj sadijo krompir, da ga bodo drago prodajali goriškim italijanskim prekupčevalcem, v prvi vrsti županu Bombigu v Gorici. Najbrže pa ti ljudje ne dosežejo nič, ampak se združijo furlanski kmetje in si ustanove svoje zadruge za gradiščanski okraj po vzoru slovenske iz goriške okolice.

Novo društvo v Gorici. Na Blanci v Gorici se je ustanovilo bralno društvo „Citelnica“. Potrebno je to društvo na onem kraju. Društvo je v dobrih rokah in se nadejamo uspeha.

Porok je bilo na Goriškem v letu 1910, po že omenjeni statistiki 1894. Na prvem mestu je gradiščanski okraj s številom 734, sežanski s 189 na zadnjem.

Iz Sežane. (Požar.) Dne 16. februarja se je vršil občni zbor našega gasilnega društva. Med zborovanjem pa je prišlo obdoru obvestilo, da gori neko poslopje. Morali so seveda prekiniti zborovanje in hiteti

na mesto požara, ki se je vnel v hiši Antona Bekarja št. 77. Dobro izvežbani gasilci so omejili ogenj le na to poslopje. Brez njihove krepke podpore bi bil v nevarnosti en del Sežane. — Kajti pihala je ostra burja, da je raznašala iskre na pol kilometra in so bila v nevarnosti vsa bližnja poslopja. Škoda bi bila potem neizmerna. Sežanci vidijo, kako potrebno je naše gasilno društvo. Naj je tudi podpirajo! Na gašenju je sodelovalo tudi vojaštvo 19 pešpolka.

V nakelski občini so se vršile dne 13. in 14. t. m. volitve v občinsko starišinstvo. V vseh treh razredih je ob ogromni udeležbi volilcev zmagala županova stranka. Kljubu zatrdilu v nekih goriških listih, da se divjaški „klerikalci“ teh volitev ne vdeležijo, so poslali vendar v prvem razredu v boj par Divjačanov, a porazili so jih njih lastni sovaščani.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besede. Nastavljene besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 v. Plača se takoj inseratnemu oddelku.

Knjigovoznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Cecilija št. 9. — Izdeluje vse knjigovozniške priprave in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1764

Kuhinjsko posodje, popolno, iz aluminija, m. K 35.—, železnina, se prodaja ul. Caserma 14. Umberto Oeca. 2315

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulice Pasquale Revoltella ali Obiladno in Monte št. 27, I. nad. — e priporočena cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika inber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 2778

Iščem službe kot mizar v hotelu ali v tovarni. Naslov pri inseratnem oddelku „Edinosti“ pod št. 360. 360

100—200 l dobro past. mleka imam odati. Več pove Ivan Vidmar, Črničev nad Idrijo. 359

Gospodična z daljšo pisarniško prakso išče primernega mesta. Ponudbe pod „Zmagoslava“ na inseratni odelok „Edinosti“. 354

Vodjo gostilne sprejme takoj „Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu v Trstu. Obrniti se je na odbor. 345

Proda se nova hiša, 20 minut daleč od Ljubljane, na Tršaški cesti. Hiša ima 7 sob in vrt. Plačilo tudi na obroka. Naslov pove in fotografijo pokaže inseratni odelok „Edinosti“. Vprašanja pod številko 329. 329

Kupi se prijazna hišica z vrtom v Rojani ali Škorklji. Podrobne ponudbe do 24. t. m. pod „Mirni dom“ na inseratni odelok „Edinosti“. 355

Alojzij Šmid, veleposesnik, Jurkloster, via prodaj 5 vagonov sena in sicer 2 vagona popolnoma sladkega 1 vrste in 3 vagona prav lepega polusladkega sena. Cene po dogovoru. 357

Stalni krajevni agenti, zmehni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 324

Pianino, nov, garantiran, močan glas, se prodaja po nizki ceni. Belvedere 57, I. 372

Služkinja dobi takoj službo v ulici Nicolò Machiavelli št. 18, II. Meseč: a plača od 20 do 32 kron; dekleta z dežele imajo prednost. 371

Proda se prodajalna papirja in drobnega blaga, v sredini mesta; ugodni pogoji. Ulica Molino a vento 70, Siberna. 369

Proda se zaradi poroke mlekarna. Ugodni pogoji. Ulica Molino a vento št. 70. Site na. 370

Zastopnik na tuksnjem trgu se išče za prodajo šivalnih strojev, manufakturnih izdelkov (plačila na obroke). Ponudbe pod „E. D.“ inseratnemu oddelku „Edinosti“. 375

FRAN BENKO

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo ob 2 in pol popoldne iz hiše žalosti, ulica Maiolica št. 9.

Trst, dne 17. februarja 1913.

Magdalena, soproga.

Renato, Josip, Pavel, sinovi.

Ana, Pia, hčeri.

Zahtevajte povsod

„specijalno mazilo za čevlje“

„LUNA“

Nedostojstvo. — Brez duha.

Najaveteljše. — Brez škodljivih

primesi. — Ne suši. — Vsestransko

usnje mehko. — Zavračajte

ponaredbe.

Od leta 1878! Povedano znano, slevito in priljubljeno demažo sredstvo. Pri večjih naročbah znatno nižje cene.

LEKARNARJA

A. Thierry balsam

postavno zavarovan. — Pristen samo z nuno kot varstvena znamka. Proti vsaki falsifikaciji se bo strogo postopalo na podlagi pravice. Ta balsam je najboljšo zdravilo pijunim in prvim boleznim, kašlju, hripavosti, težavni dihanju, pijunemu kataru in osolito proti influenci, slabi prebavi, sedelomu krču, unetju jetel in obisti, proti celabeksti, prehladu, je. ju. sobobolu in natri im boleznim, proti tiganju, opeklinam, kožnim boleznim itd. ali 1/4 ali velika steklenica K 5-60

Lekarnarja

A. Thierryja

Steperosno

mazilo

edino pristno

sanesljivo, tečilo

na razne

otekline, odstra-

njuje iz telesa vse škodljive snovi in

večinoma same tuje mučne operacije.

Učinkuje tudi proti starim ranam.

Dve dozi staneta samo

2 krome 60 stotink.

Dobiva se: Lekarna pri

Angelu varuhu, ADOLF

THIERRY, Prégrada pri Ro-

gatu. Prodaja se v vseh važnejših lekarnah.

Na debelo se dobiva v Trstu v mirodilnici

FRANCESCO MELL.

Koncesionirani zobotehnik

ALEKS. LUKEŠ

Trst, ulica Nuova 13.

Sprejema: od 9-12 in od 2-5.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

Pahor

ulica Arcata 19

Velika izbora čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravila :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Industrijsko podjetje

Küchler & Co v Rojani

prodaja drožje po destilaciji mandljev, ki so izborne za pitanje prašičev in mleko množično krmo molznim :: kravam. ::

Cena K 1'— za stot. (kvintal).

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specijalist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 27.

Velika izbora moških in

ženskih čevljev. — Po-

pravice se izvršujejo toč-

no in solidno

po zmernih cenah

Nova pekarna in sladčičarna v Trstu

A. JERIČ - Trst

ul. Commerciale 328 (Pendice di Scorcola)

Priporočena cenj. občinstvu svojo novo pekarno in sladčičarno. Dobi se večkrat na dan svež kruh in sladčice. Prepečenci in konfektura. — Likerji in raznovrstno vino v steklenicah.

Oglase, poslana, osmrtnice in vsakršna

razglasna ali reklamna naznanila je pošiljati le „Inseratnemu oddelku Edinosti“

Novo konsumno društvo

Trst, ul. Lazzaretto vecchio št. 31
priporočajo svojo gostilno

„Alla nuova Stazione“

Toči izvrstna vina: dalmatinsko, istrsko in belo vipavsko. Gorka in mrzla jedila. Dobra kuhinja. Točna in cena postrežba. SLOVANI DOBRODOŠLI!

Ljudska urarna

BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
(nasproti cerkvi sv. An. na notega)

Bogat izbor ur, verižic, ovratnih verižic, uhanov, prstanov, zapestnic itd. Konkurenčne cene.

G. Ferluga - Trst

via Barriera vecchia 31

priporočajo velenjenemu občinstvu svojo

sladčičarno

vedno oskrbljeno s svežim blagom, vseh vrst sladčic in konfetur. — Vsakovrstni likerji in vina v steklenicah. CENE JAKO ZMERNE. POSTREŽBA TOČNA. Sprejema vsakovrstna pečiva.

Mehanična kleparska delavnica

za kovnske izdelke

Giusto Pilotti fu Gius.

ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25.

Riva Pescatori šte. 14

Specijaliteta: ladijske svetiljke. Po-

soda in skatije iz bele in kamno-

barvne pločevine.

Žlebovi, cevi in zidne obloge

iz vsake snovi v kosih po 2m (brez zvezave).

Trgovina razne

PERUTNINE

v bogati izbori.

Trst, ul. Campanile št. 15. - Tel. 759.

Purani, goske, race, piščanci, štajerski in domači, pouhard. — DIVJAČINE: zajol, erne, jerebice, skalne jerebice (kotorni), fazani. Čajno maslo in jaja. Vse po ceni, da se ni bati nikake konkurence.

Zaloga izdelanih oblek

Velika izbora vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, suknj, površnikov vseh kakovosti. Specijaliteta v veznji. — Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE! Zmerne cene!

Adolf Kostoris

Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad.

zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nad. ::

Anton Simunič

Trst, via dell'Istria 72 (Čarbola Zgornja)

priporočajo cenj. občinstvu svojo

GOSTILNO „ALBA“

Toči se pristno dalmatinsko črno vino, opol in belo, pelinovec in marsala. Gorka in mrzla jedila.

Nova zaloga

sena, ovs, otrobov, žita in moke lastnik

Carlo Grego

Trst, ulica Raffineria št. 7

(bivše skladišče Baruch & Co)

Nizke cene. Najboljša kakovost